NORJAN PUHEENJOHTAJAKAUSI 2017

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Norjan puheenjohtajakausi 2017

ISBN 978-92-893-4696-2 (PRINT)

ISBN 978-92-893-4697-9 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2016-763>

ANP 2016:763

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2016

Ulkoasu: Mette Agger Tang

Kuvat: Scanpix

Yläkuva sivulla 4: Thomas Haugersveen / pääministerin kanslia

Alakuva sivulla 4: Sturlason / ulkoministeriö

www.norden.org/nordpub

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimpia alueellisia yhteistyömuotoja. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti. Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa. Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Puhelin (+45) 3396 0200

www.norden.org

Pohjoismaiden ministerineuvoston
Norjan puheenjohtajakauden
ohjelma 2017

Sisällys

Esipuhe	4
Muuttuva Pohjola	6
Pohjola Euroopassa	14
Pohjola maailmassa	16

Pääministerin ja yhteistyöministerin tervehdys

Norjan pääministeri
Erna Solberg

Norjan yhteistyöministeri
Frank Bakke-Jensen

Pohjola on muutoksessa. Ilmasto muuttuu, ja edessämme on suuria talouteen ja ympäristöön liittyviä muutostarpeita samalla kun väestörakenne muuttuu. Globaalit kehitystrendit kiihtyvät niin positiivisessa kuin negatiivisessakin mielessä, ja elämme maailmassa, joka muuttuu ja on dynaamisempi kuin pitkini aikoihin.

Arki Pohjoismaissa muuttuu. Tekemämme valinnat koskettavat paitsi meitä myös tulevia sukupolvia. Suurimpana vaarana on, että sopeudumme ympäröivän maailman, teknologian, talouden ja väestörakenteen muutoksiin liian myöhään.

Haluamme puheenjohtajakaudellamme vuonna 2017 vahvistaa Pohjolan kykyä kohdata nämä muutokset. Pohjolan kulttuurinen yhtenäisyys, yhteiset arvomme ja intressimme antavat ainutlaatuisen lähtökohdan sekä tarttua haasteisiin että vaikuttaa kehitykseen.

Muuttuva Pohjola -teeman tavoitteena on vahvistaa yhteistä kilpailukykyämme muutoksessa kohti vihreää taloutta ja edistää siirtymää vähäpäästäiseksi yhteiskunnaksi. Pariisin sopimuksessa on asetettu kunnianhimoiset tavoitteet, joita meidän on toteutettava yhteiseurooppalaisissa puitteissa. Tavoitteena on, että vuosille 2030 ja 2050 asetettuihin tavoitteisiin tähdättäessä Pohjola toimii tiennäyttäjänä tekemällä tehokasta alueellista ilmasto- ja ympäristöyhteistyötä ja kehittämällä samalla kilpailukykyä, kasvua ja hyvinvointia. Koulutus-, tutkimus- ja innovaatioyhteistyötä tiivistämällä kehitämme vertailuetuamme ja varmistamme Pohjolan keskeisen aseman muutoksessa kohti globaalia vihreää taloutta. Haluamme olla edelläkävijäalue väestönkehityksen muutosten osalta niin ikääntyviin ja terveyteen liittyvien haasteiden hoitamisessa kuin pohjoismaisiin yhteiskuntiimme saapuneiden uusien jäsenten kotouttamisessa ja osallistamisessa.

Pohjola Euroopassa -teeman kautta tiivistämme yhteistyötämme Eurooppa-politiikassa. Vahva pohjoismainen ääni eurooppalaisessa keskustelussa hyödyttää sekä Eurooppaa että Pohjolaa. Pohjola tarvitsee vahvaa Eurooppaa ja Eurooppa tarvitsee vahvaa Pohjolaa. Pohjoismaiset esimerkit voivat toimia innoittajina ilmasto-, ympäristö-, energia- ja digitalisaatiokysymyksissä sekä muilla osa-alueilla, joissa meillä on yhteisiä intressejä. EU- ja ETA-yhteistyössä jaamme sisämarkkinoiden kehittymiseen liittyvät perusintressit. Pohjola haluaa olla myös tulevaisuudessa yksi Euroopan integroituneimmista ja kilpailukykyisimmistä talouksista, jossa liikkuvuusaste on korkea ja yhteistyötä maiden välillä tehdään paljon.

Pohjola maailmassa -teema tähtää ulkopoliittisen kumppanuutemme kehittämiseen suurten globaalien haasteiden kohtaamiseksi. Pohjoismaat ovat pitkäaikaisia kumppaneita ulkopoliitikassa ja niillä on hyvä maine, mikä antaa meille vaikutusvaltaa. Tänä päivänä maailma saapuu Pohjolaan rivakammin kuin koskaan ennen, ja muutokset ovat entistä välittömämpiä. Tällöin Pohjola hyötyy strategisesta globaalista osallistumisesta.

Nämä ovat Norjan puheenjohtajakauden kolme teemaa vuonna 2017. Odotamme yhteistyötä innolla!

Muuttuva Pohjola

Talous ja ilmasto – muutos kohti vihreää taloutta

Pohjolalla on tulevana vuosina edessään vaikeita taloudellisia muutoksia. Globaalit ilmasto- ja ympäristöhaasteet vaativat globaalia vihreää suunnanmuutosta, ja Pariisin sopimus tarjoaa perustan mittaville muutoksille. Muutostahti Euroopassa, USA:ssa ja Kiinassa kiihtyy, ja kilpailukykyisiä ilmasto- ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja syntyy dynaamisessa vuorovaikutuksessa tiukemman ilmasto- ja ympäristöpolitiikan, digitalisaation sekä uusien kulutustrendien ja -mallien kanssa. Pohjolan tulee kehittää elinkeinoelämästään monipuolisempaa kilpailukykyyn varmistamiseksi uudessa vihreässä, globaalissa taloudessa. Siksi muutos kohti vihreää taloutta on keskiössä Norjan puheenjohtajakaudella 2017.

Positiivinen tulevaisuudenusko on Pohjolassa korkealla. Maamme sijoittuvat kärkikaartiin hyvinvoinnin ja elämänlaadun mittareilla mitattuna. Pohjoismainen malli, jossa työllisyysaste on korkea, työelämän osapuolien välillä vallitsee luottamus ja hyvinvointivaltio huolehtii asukkaistaan, on osoittautunut vankaksi ja sopeutumiskykyiseksi malliksi globalisaation kohtaamisessa. Meillä on hyvät lähtökohdat onnistua muutoksessa.

Pohjola on myös yksi osaavimpia, innovatiivisimpia ja houkuttelevimpia alueita maailmassa. Yhteenlaskettuna taloutemme sijoittuu maailman 10.–12. suurimman joukkoon ja on yksi integroituneimmista. Olemme toistemme

tärkeimpiä kauppa- ja yhteistyökumppaneita tutkimuksessa ja innovaatioissa, ja liikkuvuusaste yhteispohjoismaisilla työ- ja koulutusmarkkinoilla on korkea. Meidän tulee jatkossakin kehittää yhteistyötä ja liikkuvuutta ja tehostaa työtä olemassa olevien kasvun esteiden ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

Yhteistyötä, jolla edistetään muutosta kohti vihreää taloutta, vahvistetaan vuonna 2017 sekä käynnissä olevin prosessein että uusien aloittein.

– Pohjoismaiset laitokset NordForsk, Nordic Innovation ja Pohjoismainen energiatutkimus käynnistävät Nordic Green Growth Research and Innovation Programme -ohjelman, jonka avulla rahoitetaan parhaita pohjoismaisia vihreään talouteen siirtymistä edistäviä tutkimus- ja innovaatiohankkeita. Ohjelman kokonaisbudjetti on 73 miljoonaa Norjan kruunua. Panostuksella edistetään kestävää kehitystä, vähennetään teollisuuden aiheuttamaa ilmastokuormitusta, vahvistetaan pohjoismaista kilpailukykyä kansainvälisillä vihreiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen markkinoilla sekä kehitetään uutta osaamista ja politiikkaa.

– Suunnitelmissa on käynnistää ympäristösektorin strategiaselvitys, jossa tutkitaan mahdollisuuksia tiiviimpään pohjoismaiseen ilmasto- ja ympäristöalan yhteistyöhön. Vastaava analyysi on valmisteilla energiayhteistyöstä (Ollilan raportti).

– Norjan puheenjohtajakaudella saadaan valmiiksi uusi innovaatio- ja elinkeinopolitiikan yhteistyöohjelma vuosille 2018–2021. Ohjelmassa määritetään pohjoismaisen yhteistyön tavoitteet muutoksessa kohti vihreää taloutta.

– Norjan puheenjohtajakaudella käynnistetään uusi aluekehityksen ja alueellisen suunnittelun yhteistyöohjelma vuosille 2017–2020. Siinä kehitetään muun muassa innovatiivisia alueellisia elinkeinoympäristöjä.

– Kaupungistuminen on keskeinen haaste muuttuvassa Pohjolassa. Pohjoismaisten kaupunkialueiden kilpailukykyä ja muutosta kohti vihreää taloutta koskevan hankkeen tavoitteena on tehdä pohjoismaisista kaupungeista osa ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisua. Hankkeessa kehitetään mittareita sille, miten kaupunkien vetovoimaa voidaan mitata ja millaisia vaikutuksia kaupunkien laadulla on hyvälle elinympäristölle, kansanterveydelle ja houkuttelevien työpaikkojen luomiselle.

– Meriympäristöä ja sinistä biotaloutta käsittelevän hankkeen kohteena on ”sinisten metsien” tehtävä hiilikierrossa ja meren ekosysteemeissä. Hankkeessa kartoitetaan myös tiettyjen yhteisten pohjoismaisten lajien mikromuovipitoisuuksia ja selvitetään mikromuovin ja mereen päätyvän muoviroskan aiheuttamia mahdollisia seurauksia sinisille bioelinkeinoille. Tavoitteena on myös torjua kalastusrikoksia ja tyynenmeren nosterin leviämistä.

– Vihreän biotalouden hankkeessa kehitetään kestävämpää maataloutta

hyödyntämällä tehokkaammin jäännöstuotteita ja jätteitä sekä vähentämällä arvoketjussa ja kuluttajien parissa syntyvää hävikkiä.

– Pohjoismainen geenivarakeskus NordGen ja globaali siementen varmuusvarasto Huippuvuorilla ovat keskeisiä biotalouden ja tulevaisuuden ruoantuotannon varmistamisen kannalta, ja Norjan puheenjohtajakaudella vahvistetaan geenivarojen kestävä käytön edistämiseen tähtäävää työtä.

– Haluamme jatkaa pohjoismaista yhteistyötä maatalouden tuottamien kasvihuonekaasujen vähentämiseksi, lisätä metsien ja maan toimimista hiilinieluinä ja mukauttaa maataloutta muuttuvaan ilmastoon.

Rajaesteneuvosto on poliittisesti nimitetty elin, joka Pohjoismaiden hallitusten toimeksiannosta edistää yksityishenkilöiden ja yritysten vapaata liikkuvuutta Pohjolassa. Osana panostusta Pohjolan muutoksen ja kilpailukyvyyn vauhdittamiseen Norja pureutuu puheenjohtajakaudellaan rajaesteiden poistamiseen. Rajaesteitä poistamalla luodaan työpaikkoja, vahvistetaan kilpailukykyä ja edistetään kasvua.

Väestönkehityksen muutokset – kotouttaminen ja osallistaminen

Euroopassa viimeisten vuosien aikana tapahtunut kehitys on osoittanut, että maahanmuutto ja kotouttaminen ovat tällä hetkellä suurimpia poliittisia, sosiaalisia ja taloudellisia haasteitamme. Uusien tulijoiden onnistunut kotouttaminen ja osallistaminen on inhimillisen vastuun kantamista mutta välttämättömyydenä myös taloudellisesti ja sosiaalisesti. Pohjoismaisilla yhteiskunnilla on edessään suuria tehtäviä mutta niillä on myös erityisen hyvät mahdollisuudet onnistua ja toimia esimerkkinä muille maille Euroopassa ja globaalisti.

Norjan puheenjohtajakaudella toteutetaan laaja pohjoismainen kotouttamisen yhteistyöohjelma, jonka painopisteenä on kehittää ja vaihtaa osaamista ja käytäntöjä. Yhteispohjoismaista panostusta kotouttamiseen tullaan vahvistamaan myös lisätoimien myötä.

Kulttuurielämän ja vapaaehtoistyön roolia kotouttamisessa ja osallistamisessa koskevan hankkeen tavoitteena on avata pohjoismaisia yhteisöjä uusille tulijoille. Monessa paikallisyhteisössä ja kunnassa kulttuuri- ja liikuntatoiminta sekä yhdistys- ja järjestöelämä ovat koulun ja työpaikan jälkeen tärkeimpiä kohtaamispaikkoja. Saatavilla oleva ja osallistava kulttuuri- ja järjestötoiminta tarjoaa maahanmuuttajille tärkeän mahdollisuuden tutustua paikallisyhteis-

sön ihmisiin, oppia kieltä, hyödyntää ja näyttää osaamistaan sekä tuntea yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Koulutus- ja tutkimussektorilla toteutetaan hanke, jossa kartoitetaan ja kehitetään tehokkaita malleja ulkomailta hankitun koulutuksen ja ammattipätevyyden tunnustamiseksi. Kattavampi kuva eri Pohjoismaissa käytettävistä järjestelmistä nopeuttaa ja parantaa yksilöiden kotoutumista, ja tarvittavien kansallisten järjestelmien koordinointi tehostaa resurssien käyttöä.

Heikoimmassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin kohdistuva kolmivuotinen monialainen hanke tulee tarjoamaan konkreettisia ratkaisuja yhä kasvaviin haasteisiin, joita kunnat eri puolella Pohjolaa kohtaavat huolehtiessaan tämän ryhmän koulutuksesta, työllistymisestä, terveyspalveluista, lastensuojelusta, asumisesta ja kotouttamisesta.

Työ, koulutus ja kieli ovat onnistuneen kotoutumisen ja hyvinvoinnin avaimia ja ehkäisevät syrjäytymistä ja radikalisoitumista. Norja jatkaa hanketta demokratian, osallistamisen ja turvallisuuden edistämiseksi, jossa tavoitteena on vahvistaa koulun keskeistä asemaa osallistamisessa ja aktiivisessa kansalaisuudessa.

Terveysalan yhteistyö

Norja käyttää puheenjohtajakaudella yhteistyön lähtökohtana pohjoismaisesta terveysyhteistyöstä tehdyn strategiaselvityksen (Könbergin raportti) suosituksia.

– Suunnitelmissa on käynnistää hanke, jonka tavoitteena on lisätä antibioottiresistenssiin liittyvää osaamista ja laatia pohjoismainen viestintäsuunnitelma antibioottien käytön vähentämiseksi. Antibioottiresistenssissä on kyse nopeasti kasvavasta ongelmasta, joka on vakava uhka globaalille terveydelle.

– Terveystietojen ja kliinisten interventiotutkimusten hankkeessa on tavoitteena etsiä keinoja, joiden avulla sairauden syyt löydetään nopeammin ja kehitetään sairauksien yksilökeskeisempää ehkäisyä ja hoitoa terveys- ja hoivapalveluissa. Useat pohjoismaisella

tasolla tehtävät kliiniset tutkimukset ja vertailevat rekisteritutkimukset vahvistavat tietopohjaisen talouden kilpailukykyä.

– Vuoden 2017 aikana selvitetään pohjoismaisten tutkimushankkeiden eettisten hyväksyntöjen harmonisointia. Eettisten hyväksyntöjen harmonisoinnilla säästetään merkittävästi aikaa ja resursseja ja lujitetaan Pohjolan kilpailukykyä. Ehdotus tukee myös kliinisiä lääketutkimuksia koskevan uuden EU-direktiivin täytäntöönpanoa ja pohjoismaista terveysalan tutkimusyhteistyötä.

– Aiomme myös selvittää mahdollisuuksia perustaa pohjoismainen terveydenhuollon tietojen tutkimuksen virtuaalikeskus. Tavoitteena on luoda sähköinen infrastruktuuri, joka helpottaa terveydenhuollon tietojenvaihtoa Pohjoismaiden välillä.

Pohjola Euroopassa

– tiiviimpää pohjoismaista yhteistyötä Eurooppa-politiikassa

Pohjola on osa eurooppalaista yhteisöä. Pohjoismaista arkeamme määrittää jäsenyys EU:ssa ja ETA:ssa. Me voimme toimia innoittajana ja vaikuttaa Euroopan kehitykseen.

Eurooppalaista yhteistyötä koetellaan jatkuvasti. Talouskasvu on epätasaista ja monet nuoret ovat vailla työtä. Maahanmuuton haasteet ovat edelleen läsnä. Demokraattisia arvoja kyseenalaistetaan ja eurooppalaisten yhteiskuntien polarisoituminen kasvaa. Euroopan turvallisuustilanne on muuttunut.

Euroopan haasteet ovat myös Pohjolan haasteita. Eurooppalainen yhteistyö on tärkein ulkopoliittinen ja taloudellinen intressimme. Sisämarkkinat ovat ratkaisevan tärkeät Pohjoismaiden talouksille. Tiiviimpi yhteistyö Eurooppa-politiikassa edistää talouden yhdentymistä ja liikkuvuutta ja ehkäisee kasvun esteitä Pohjola-

lassa. Meidän on puolustettava eurooppalaista yhteisöä ja tuettava Eurooppaa yhdistäviä voimia. Meidän on oltava vahva tuki sellaiselle Euroopalle, joka puolustaa liberaaleja arvoja ja ihmisoikeuksia ja joka on vastuussa omasta turvallisuudestaan. Saamme enemmän vastakaikua meille tärkeille asioille, kun pohjoismaisista näkökulmista tulee eurooppalaisia. Pohjoismaiden tulee myötävaikuttaa siihen, että Euroopalla on jatkossakin sellainen suunnannäyttäjän rooli kuin EU:lla esimerkiksi on ilmastopoliitikassa.

Pohjoismainen yhteistyö Eurooppa-politiikassa on vahvistunut viimeisten vuosien aikana, ja Norja jatkaa Suomen puheenjohtajakaudella aloitettua työtä sen

vahvistamiseksi. Vuonna 2017 keskiössä on pohjoismaisen näkyvyyden lisääminen Brysselissä ja yhteispohjoismaisen panoksen lisääminen niillä osa-alueilla, joissa Pohjoismailla on yhteisiä intressejä.

Temaattisesti nostamme esiin kolme aluetta, jotka ovat Pohjoismaille strategisesti kiinnostavia ja joiden suhteen Pohjola on ja sen tulee olla edelläkävijä: energia, ilmasto ja ympäristö sekä digitalisaatio.

Norjan puheenjohtajakaudella laaditaan uusi pohjoismaisen energiapoliittisen yhteistyön toimintasuunnitelma vuosille 2018–2021, joka perustuu muun muassa strategiaselvitykseen (Ollilan raportti). Tavoitteena on, että Pohjola toimii jatkossakin innoittajana energiaunionin ja eurooppalaisten sähkömarkkinoiden kehittämisessä ja tekee tiivistä yhteistyötä eurooppalaisen sääntelyn kehittämisessä. Energia-alan yhteistyöhön kuuluu myös Pohjoismaisen energiantutkimuksen (NEF) puitteissa tehtävä konkreettinen tutkimus- ja kehitysyhteistyö.

Ilmasto- ja ympäristöalalla tavoitteenamme on tehdä pohjoismaista yhteistyötä, joka edistää kunnianhimoista ja tehokasta eurooppalaista, Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa linjassa olevaa ilmastopoliitikkaa, joka on määrätietoista päästövähennysten suhteen.

Digitalisaatio on yksi avaintekijöistä Euroopan kilpailukyvyyn kehittymisessä. Pohjolan tulee olla kilpailukykyinen, innovatiivinen ja dynaaminen alue digitaalisten tuotteiden, palvelujen ja osaamisen kehittämisessä. Haluamme vaikuttaa tähän liittyvään politiikkatyöhön EU:ssa ja kehittää nykyistä yhteispohjoismaista yhteistyötä edelleen.

Pohjola maailmassa

– strategista pohjoismaista kumppanuutta ulkopoliitikassa

Pohjoismaiden perimmäiset tavoitteet ja arvot ovat yhteiset. Kansainväliset kysymykset ovat vaikuttaneet Pohjolan arkeen viimeisten vuosien aikana suuremmin kuin ennen. Kriisit tulevat yhä lähemmäksi, ja Välimeren etelä- ja itäpuolisten alueiden sodilla ja konflikteilla on suoria vaikutuksia Manner-Euroopan turvallisuuteen. Monet Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän valtiot ovat luhistumispiisteessä. Elämisen edellytykset katoavat ja ihmiset pakenevat pakon edessä. Valtioista on tullut terroristiryhmien pesäpaikkoja. Sananvapaus on uhattuna. Protektionismi ja nationalismi uhkaavat avoimuutta. Kansainvälistä oikeutta kyseenalaistetaan.

Maailma saavuttaa Pohjolan entistä nopeammin. Maailmassa tarvitaan strategista Pohjolaa.

Samanaikaisesti nähtävillä on kuitenkin useita positiivisia trendejä: globaali köyhyys on vähenemässä, olemme saaneet uuden, kunnianhimoisen ilmastositomuksen, yhä useampi lapsi saa koulutusta ja parempia terveyspalveluja, ja

talouskasvu jatkuu sekä Aasiassa että Afrikassa. Meidän on tehtävä työtä globaalien yhteisten etujemme puolustamiseksi ja kehittämiseksi. YK:lla on tässä erityisen tärkeä rooli, ja jatkammekin aktiivisen pohjoismaisen äänen esillä pitämistä YK-kysymyksissä. Pohjolan tulee jatkossakin olla haluttu kumppani tärkeissä prosesseissa globaalilla areenalla.

Pohjoismaiden ministerineuvoston kansainvälinen osallistuminen täydentää epävirallista pohjoismaista ulko- ja turvallisuuspoliittista dialogia ja luo kaikille osapuolille lisäarvoa. Tämä on luonnollista seurausta sisä- ja ulkopoliittikan välisten raja-aitojen poistumisesta. Teemme työtä sen eteen, että virallinen ja epävirallinen pohjoismainen yhteistyö ulkopoliitikassa on entistäkin saumattomampaa.

Tätä varten tarvitsemme yhteistä osaamista ja ymmärrystä kansainvälisen politiikan ja talouden kehitystrendeistä. Vuonna 2017 Norja kehittää pohjoismaisten ulkopoliittisten laitosten yhteistyötä edelleen tukemalla yhteisiä

Pääministerialoitteen tavoitteena on edistää yhteispohjoismaisia aloitteita, joiden avulla voidaan vastata innovatiivisiin yhteiskuntaratkaisuihin kohdistuvaan kansainväliseen kysyntään niillä aloilla, joilla Pohjoismailla on huippuosaamista. Painopistealueita ovat "Nordic Green", "Nordic Food and Welfare" ja "Nordic Gender Effect". Pääministerialoitteen kokonaisbudjetti on 30 miljoonaa Tanskan kruunua kolmen vuoden aikana. Osarahoitusta saadaan myös Nordic Innovationilta ja muilta pohjoismaisilta laitoksilta.

tutkimushankkeita ja konferensseja. Tavoitteena on syventää ulkopoliittista yhteistyötä ja huomion kiinnittämistä ulkopoliittisessa keskustelussa Pohjolaan.

Pohjolan on oltava näkyvämpi ja tunnetumpi. Yhteistyötä tekemällä tavoitamme enemmän ihmisiä ja suurempia markkinoita ja lisäämme pohjoismaisen taiteen ja kulttuurin kysyntää. Southbank Centren kulttuurikeskuksessa Lontoossa järjestetään koko vuoden 2017 kestävä pohjoismainen festivaali, jonka tavoitteena on profiloida pohjoismaisia taide- ja kulttuuri-ilmauksia koko laajuudessaan.

Panostamalla ”pohjoismaiseen brändiin” vahvistetaan alueen profiilia pohjoismaisten viranomaisten ja yritysten pyrkiessä edistämään etujaan ulkomailta. Suurlähetystöjen välisestä tiiviistä yhteistyöstä syntyy merkittävää lisäarvoa sekä Pohjolan että ulkopoliittisen yhteistyön profiloinnille etenkin maissa, joissa lähetystöt toimivat yhteisissä tiloissa.

Lähialueillamme tapahtuvalla työllä on erityisasema Pohjoismaisessa yhteistyössä. Pohjoismaiden ministerineuvoston Baltian-tiedotuspisteet juhlistivat 25-vuotista olemassaoloaan vuonna 2016. Tällä hetkellä kumppanuuttamme Baltian maiden kanssa määrittävät yhteiset etumme, jotka ovat nousseet ajankohtaisiksi uudessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa. Pohjoismaiden ministerineuvosto on jatkossakin tärkeä kumppani Virolle, Latvialle ja Liettualle ja tukee niitä muun muassa vapaaseen ja riippumattomaan mediaan, kulttuuriin ja energiaturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Nordplus-ohjelma edistää liikkuvuutta pohjoismaisten ja Baltian oppilaitosten välillä, ja toinen tärkeä keino tukea yhteispohjoismaisia etuja Baltiassa ovat ETA-tuet. Niiden avulla kehitämme konkreettista ulkopoliittista yhteistyötä Baltian maiden kanssa osa-alueilla, jotka edistävät alueen vakautta ja kehitystä.

Nytt Norden 2.0 -uudistusprosessi

Uudistusprosessin tavoitteena on lisätä Pohjoismaiden ministerineuvoston joustavuutta ja tehokkuutta ja vapauttaa voimavaroja ajankohtaisiin poliittisiin priorisointeihin. Yhteistyöministerit ovat hyväksyneet uudistustyölle seuraavat tavoitteet Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteerin ehdotuksen mukaisesti:

1. Pohjola on maailman integroitunein alue.
2. Pohjoismainen yhteistyö edistää kestäväää kasvua Pohjolassa.
3. Pohjoismainen yhteistyö on entistä merkityksellisempää Pohjoismaiden kansalaisille.
4. Pohjoismainen budjetti on entistä dynaamisempi.
5. Ministerineuvoston rakennetta päivitetään.
6. Ajankohtaisten asioiden käsittelemiseksi hyödynnetään ad hoc -kokouksia, ja kotouttamisasiota varten perustetaan ad hoc -ministerineuvosto.
7. Ministerien ja virkamiesten välistä yhteistyötä parannetaan.
8. Virkamiesyhteistyöstä tehdään dynaamisempaa.
9. Sekä Pohjoismaiden ministerineuvostossa että sen ulkopuolella tehtävän pohjoismaisen yhteistyön yhtenäisyyttä vahvistetaan.
10. Varmistetaan, että pääministerit asettavat pohjoismaiselle yhteistyölle pääsuuntalinjan.
11. Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön analysointikapasiteettia lisätään.

Pohjoismaiden ministerineuvosto
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

ANP 2016:763
ISBN 978-92-893-4696-2 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4697-9 (PDF)